

Kurultay '72

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası 72. Türkiye Jeoloji Kurultayı Resmi Yayın Organıdır.

I Şubat 2019 Sayı 5

Gençlerin ilgisi dikkat çekti

Kurultayın dördüncü günü oturumlarda genç meslektaşlarımızın yoğun katılımı göze çarptı. Geleceğin Yerbilimcileri oturumlarının yanı sıra Jeomorfoloji, Metalik Madenler, Paleomanyetizma ve Sismoloji oturumlarına da gençlerin katılımı dikkat çekti.

Dilara Atak - Nisanur Satır
HÜ Jeoloji Bölümü

Bu yıl kurultayda genç konuşmacılar kadar genç katılımcılar da dikkat çekti. Kurultayın dördüncü günü ilk oturumlardan itibaren gençler salonları doldurdu.

Güne damga vuran doktora-mastır öğrencilerinin sunumları oldu. Mesleğe henüz yeni başlamış genç konuşmacıların sunumları ilgiyle izlendi.

Özellikle sabah 'Geleceğin Yerbilimcileri Oturumu'nda genç akademisyenlerin sunumları tarafından ilgi çekti. E salonundaki Jeomorfoloji oturumu da yoğun ilgi çeken otu-

rumların başında geldi.

Yerbilimlerinin dünyanın ve yer kürenin incelendiği çok geniş bir kapsama sahip olması 72. Kurultayı da şekillendirdi. 72. Kurultay 38 farklı oturum başlığı ve bilim ve disiplinlerarası işbirliği yaklaşımı ile renkli sunumların yer aldığı bir Kurultay oldu. Katılımcılar da ilgi duydukları, uğraştıkları, projelerinde yer aldığı, başka projelerle kendi proje-

lerini değerlendirmek istedikleri ya da alanında uzmanı oldukları konuların ele alındığı oturumlara katıldılar. Oturumlarda salonların hemen hiçbiri boş kalmazken, yabancı konukların sunumları daha bir ilgiyle izlendi. Dördüncü gün öğleden sonra yapılan 'Metalik Maden Yatakları' oturumunda ilk sunumu yapan Robert Moritz sunumu özellikle gençlerin yoğun ilgisi ile gerçekleşti.

Başyazı

Sonsöz...

Türkiye'nin en köklü ve en büyük yerbilimleri şöleni olarak 71 yıldır kutlanan Türkiye Jeoloji Kurultaylarının 72.si 28 Ocak-1 Şubat tarihleri arasında Ankara'da gerçekleştirildi. Kurultayımızda 273 adet bildiri özü ve 74 adet tam metin olmak üzere toplamda 347 adet bildiri sunuldu ve 1500 kişinin üzerinde katılım gerçekleşti.

Kurultayın ilk iki günü temel Jeolojik oturumların yanı sıra, Le Pichon, James Jack-

Devamı sayfa 2'de

Kurultay 72 yıllık birikimin ürünü

72. Türkiye Jeoloji Kurultayını düzenleyen TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanı Hüseyin Alan ile Kurultay hazırlık süreci üzerine görüştük.

Röportaj sayfa 2'de

Başyazı

Sonsöz...

son, S. Pavlides, Celal Şengör, Yücel Yılmaz gibi dünyaca ünlü bilim insanlarının da yer aldığı Türkiye'nin duayen jeologlarından Dr. Fuat Şaroğlu adına yapılan 75. Yıl Şükran Oturumu yoğun bir katılımı gerçekleşti. Kurultayımızın ana temasını oluşturan "Kent Jeolojisi" oturumları ve ardından yapılan "Kent Jeolojisi Paneli" yine yoğun bir katılımı gerçekleşti. Jeodinamik, Paleomanyetizma, Kuvaterner Jeolojisi, Metalik Maden Yatakları gibi oturumlarda yurtdışından gelen çağrılı konuşmacılar yoğun ilgi gördü. 72. Türkiye Jeoloji Kurultaylarında ilklerden bir tanesi "Antroposen ve Antropojenik Kirlilik" oturumu oldu. Bunun yanında Jeodezi, Jeomorfoloji, Sismoloji gibi oturumlar kurultaylarımızın ilkleri arasındaydı. Kurultayımızın 4. Günü yapılan bu oturumlar çok disiplinli nitelikleriyle büyük ilgi gördü.

Kurultayımızın 4. ve 5. günlerinde yapılan "Geleceğin Yerbilimcileri" oturumları genç ve usta yerbilimcilerin bulunduğu önemli bir platform olma niteliğini korudu.

Kurultayımızda yoğun ilgi gören Temel Jeoloji oturumları (Sedimentoloji, Bölgesel Jeoloji, Paleontoloji, Palinoloji vb. gibi) ile Mühendislik Jeolojisi, Jeotermal Enerji, Hidrojeoloji vb. gibi Uygulamalı Jeoloji oturumları geniş bir katılımı gerçekleşti.

Kurultaya katılım Tıbbi Bilimler, Arkeoloji Bilimi, Coğrafya, Harita ve Jeodezi Mühendisliği, Maden Mühendisliği, Jeofizik Mühendisliği, Çevre Mühendisliği, Deniz Bilimleri gibi farklı disiplinlerden geniş bir yelpaze içinde gerçekleşti.

Kurultayımıza AFAD, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, DSİ, MTA, İller Bankası ve TPAO gibi yerbilimleri konusunda çalışan köklü kurumlar katılımlarıyla destek verdi. Katılımlarıyla kurultayımızın bir bilim şöleni şeklinde gerçekleşmesine destek veren kurum ve kuruluşlara çok teşekkür ederiz. Beş günlük bilim şöleni niteliğinde geçen 72. Türkiye Jeoloji Kurultayı gerek bilimsel düzey ve gerekse de katılım oranı açısından önemli kurultaylar arasında yerini aldı.

Kurultayımıza maddi destek veren başta TÜBİTAK olmak üzere Z-Etüt Mühendislik (Altın Sponsor), Fugro Sial (Gümüş Sponsor) ve diğer sponsorlarımıza çok teşekkür ederiz. On dört farklı ülkeden katılımlar olduğu kurultayımız farklı oturumlara dağılan on bilim insanının "Davetli Konuşmasına" ev sahipliği yaptı. Uluslararası katılımlı 72. Türkiye Jeoloji Kurultayı, JMO Yönetim Kurulu üyeleri, TJK Düzenleme Kurulu üyeleri ve kurultayımızın gizli kahramanları Jeogenç Topluluğu olmadan gerçekleştirilemezdi. Hepsine verdikleri destekler için canı gönülden teşekkür ederiz.

Kurultay 72 yıllık birikimin ürünü

Selin Demircioğlu
HÜ Jeoloji Bölümü

Kurultay hazırlıkları hakkında bilgi verir misiniz?

72. Jeoloji Kurultayı'nın ODTÜ'de yapılması düşünülmüş. Nisan 2018'de ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi ile yapılan görüşmede, Merkezin 28 Ocak-1 Şubat tarihleri arasında uygun olduğu belirlenmiştir. Söz konusu süre oldukça kısa bir dönem içinde olması nedeniyle (yaklaşık 9 ay) kısa bir süre içinde planlanması ve gerçekleştirilmesi zorunluluğu doğmuştur.

TJK gibi 72 yıllık bir birikimi ve toplantının uluslararası katılımı olması nedeniyle planlama, organizasyon ve bildiri gönderimi süreçleri hemen koordine edilerek çalışmaya başlanmıştır. Bu süre içerisinde toplamda 347 bildiri sunulması, kurultayın yerbilimcileri tarafından önemsendiğinin açık göstergesi niteliğindedir. Bu etkinliğin her yıl tekrarlanmasına rağmen ülke içinde ve dışından bu boyutta bildiri sunumunun gerçekleşmiş olması etkinliğin önemini göstermiştir.

Kurultay programı hakkında neler söylersiniz?

Toplantıda "75.yıl Özel Şükran Oturumu" başlığı ile 71.TJK'da başlatılan özel oturum kurultaya önemli bir dinamizm kazandırmıştır. Ülke içinden ve dışından çok sayıda önemli bilim insanının toplantıya katılmasına vesile olmuştur. Bu etkinliğin derinleştirilerek devam edilmesi önemlidir.

72. Kurultay'da, antroposen, tarımsal jeoloji, jeodezi, jeomorfoloji, sismolo-

ji gibi yeni başlıkların açılması farklı meslek disiplinlerinin katılımını arttırmıştır. Bu durumun geliştirilerek devam etmesi gerektiği düşünülmektedir

Kurultayın ana teması neden kentsel jeoloji oldu?

Ülke nüfusunun %93.6'sı bugün kentsel yerleşim birimlerinde yaşamaktadır. İnsan doğa ilişkilerinin temelini oluşturan kentleşme ve yerleşme süreçlerinde (kentsel jeoloji) olarak belirlenmesi ve güncel konuların panel ve benzeri araçlarla duyurulabilmesi kurultaya ilgiyi arttırmıştır.

Kurultaya katılımlar hakkında bilgi verir misiniz?

Farklı ülkelerden kurultaya katılımın olması önemli olmakla birlikte kurultayın çevre ülkelerden başlayarak etki sınırları alanının geliştirilmesi gerekmektedir.

Kamu kurumlarının kurultaya katılımının teşvik eden noktada hareket etmesi gerekmekte katılımın arzu edilen düzeyde olması önemli bir etkinlik olarak görülmektedir.

Son olarak ne söylemek istersiniz?

Kurultay yerinin son hafta değiştirilmesi bir olumsuzluk olarak görülmesine rağmen bunun katılım üzerinde etkili olmadığı görülmüştür. Katılımcı sayısı 1500'ü aşmıştır. Kurultaya bu oranda katılımcı sayısı ile Avrupa Birliği ülkeleri ile kıyaslandığında katılımcı sayısı ile öne çıkan toplantılardan biri haline gelmiştir.

Jeokronolojide yeni yöntemler

OSL ve Kozmojenik Nukleid Tarihleme yöntemlerinde dünyaca ünlü biliminsanları 72. Türkiye Jeoloji Kurultayı'nda buluştu.

Nisanur Satır - Rüveyda Parlak
HÜ Jeoloji Bölümü

Uluslararası birçok üniversitede akademik yaşantısı olan ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki bir çok Optik Uyarımlı Lüminesans (OSL) laboratuvarının kurulmasına öncülük etmiş Kansas State Üniversitesi'nden Joel Q.G. Spencer bu sene ilk kez çağrılı konuşmacı olarak Türkiye Jeoloji Kurultayı'na katıldı. Gerçekleştirdiğimiz kısa röportajda Kuvaterner yaşlandırma yöntemleri ile ilgili önemli bilgiler verdi.

- Türkiye'de daha önce hiç bilimsel amaçlı olarak buldunuz mu?

Burada Türk meslektaşlarımla beraber yeni bir çok projeye başladık ve bu kapsamda ilk gelişim oldu.

- Kuvaterner için genelde hangi yaşlandırma teknikleri uygulanıyor?

Çoğunlukla Geç Kuvaterner için tüm lüminesans ve özellikle optik uyarımlı lüminesans yöntemleri, radyokarbon, kozmojenik nukleidler ve özellikle uranyum, toryum ve sezyum yaş konusunda da önemli veriler sağlıyor. Özellikle OSL'de yaş aralığı 700-300 bin yıldan başlayarak, doğru örnekler ve iyi ölçüm teknikleri ile günümüz 10 yıla ve hatta senelik çözünürlüklere sahip olabiliyoruz.

- Kısaca deneyimlerinizi biz okuyucularınızla paylaşabilir misiniz?

Ben 1988'den itibaren genel olarak tüm lüminesans yaşlandırma tekniklerinde çalıştım ve halen özellikle OSL (optik uyarımlı lüminesans) konusunda uzmanlığım bulunuyor.

- Bu konferans hakkında gözlemlediğiniz olumlu ve olumsuz yönler neler?

Bu güzel ve zor bir soru. Bence çok güzel bir konferans geçiyor. Her gün buraya gelmek ve farklı konularda bilimsel sunumlara katılmak oldukça mutluluk verici bir durum. Fakat uluslar arası katılımcılar için Türkçe gerçekleştirilen sunumlar bir parça zorlayıcı oluyor. Bu yüzden simültane çeviri için ilk günün devamının olması daha yardımcı olurdu. Eleştirmiyorum fakat uluslar arası bilimsel veri akışı ve kongrenin bir üst seviye çıkartılması için bunun sağlanması oldukça yararlı olacaktır kanısındayım. Ama gerçekten katılım muazzam, konularında çok önemli bilim insanları buradaydı ve muhteşem bir konferans gerçekleşti.

- Bize zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz. Umarım gelecek sene sizi burada görebiliriz?

Bunu asla bilemezsin.

Selen Hancı - Burcu Polat
HÜ Jeoloji Bölümü

Dünya üzerinde bir çok ülkede yapısal jeoloji, deprensellik ve Kuvaterner yaşlandırma çalışmalarında bulunmuş Leeds Üniversitesi'nden Laura Gregory 1 Şubat 2019 Cuma günü D salonunda Neoteknik ve Deprensellik oturumuna başkanlık yapacak. Kendisi Kurultay Gazetesine çok özel bir röportaj verdi.

- Kurultayı beğendiniz mi? Kurultay hakkındaki görüşlerinizi bizimle paylaşabilir misiniz?

Bizim için oldukça güzel bir kurultay oluyor. Türkiye'deki meslektaşlarımızla tanışma imkanı bulduk. Yayınlarını okuduğumuz Türk bilim insanlarıyla tanışma fırsatı yakalamış olmak benim için güzel oldu.

- Türkiye'de Kuvaterner ile ilgili neler yapılabilir?

Veri eksikliğinden dolayı daha çok dataya ihtiyacımız var ve bunun için her zaman birbirleriyle iş birliği içinde çalışan araştırma grupları olmalı. Bunun tamamlanması gereken büyük bir eksiklik olduğunu düşünüyorum. Bu şekilde bütün çalışanlar daha yüksek seviyede iyi çalışmalar ortaya çıkaracaktır.

- Kuvaterner de daha çok hangi yaşlandırma teknikleri kullanılıyor?

Amaca yönelik olarak farklı yaşlandırmalar kullanılabilir. Örneğin fay düzleminde yaşlandırma yapacaksan kozmojenik nüklitler daha iyidir fakat sedimanlarda yaş tayini yapacaksanız OSL daha uygun olabilir.

- Kozmojenik nüklitler Kuvaterner araştırmalarında deprensellik dışında da kullanılıyor mu?

Paleoklimatoloji çalışmalarında doğrudan ve çok etkili bir şekilde kullanılıyor. Bunun dışında, yer kabuğunun aşınma ve yükselme gibi parametrelerinin ölçümü için de kullanılmakta.

- Kozmojenik tarihleme çalışmalarına ne zaman başladınız, kısaca deneyimlerinizi paylaşabilir misiniz?

Ben çalışmalarına ilk kez 2008'de doktora çalışmalarım ile Moğolistan'da başladım. Sonra İtalya'da devam ettim ve şu anda Güneybatı Anadolu'da bir projeye birlikte Türkiye'de çalışıyorum. Yaklaşık 10 senedir bu konuyla ilgileniyorum.

- Bize zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz. Ekleme istediğiniz bir şey var mı?

Farklı ülkelerdeki farklı gruplarla bir arada çalışmak bizim için çok güzel. Ve bu sene de buraya katıldığımız için çok mutluyuz.

Kurultaya emekleriyle katkı verenler...

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası çalışanları, Kurultay'ın hazırlık aşamasından itibaren Düzenleme Kurulu'nun çaba ve emeğine ortak olarak tüm gücüyle kurultaya katkı koyuyor.

Konukların karşılanmasından sunumların düzenli işleyişine, teknik aksaklıkların giderilmesinden organizasyonun sorunsuz devam etmesi için elinden geleni yapan Oda çalışanlarına teşekkür ediyoruz.

JeoKadın anket çalışmasıyla Kurultayda yer aldı

TMMOB JMO JeoKadın Komisyonu 72. Kurultay kapsamında kadın üyelerimiz ağırlıklı olmak üzere erkek ve öğrenci üyelerimizi de içeren bir anket hazırladı. Anket işsizlik durumunu, kadın üyelerimizin işe alımlarında cinsiyet ayrımına uğrayıp uğramadığı, aynı işyerinde çalışan erkek ve kadın üyeler arasında ücret uygulamalarında yapılan farklılıkları vb. durumların ortaya çıkarılmasını hedeflemektedir.

Ayrıca JeoKadın Komisyonu olarak hazırlanan stantta bir afiş paylaşımı yapılmıştı. Afiş içeriğinde Oda'mız faal üyelerinin cinsiyet dağılımı, kamu ve özelde çalışanlar ile işsizlik oranlarına değinilmiştir.

Kurultaya katkılarından dolayı teşekkür ediyoruz...

Kurultayımıza Altın ve gümüş sponsorlarımız Z-Etüd ve Fugro Sial'in yanısıra Polmak Makine, Art-Geo Entrümasyon, Ekoton, Metkon, Argetest firmaları katıldı. Altın sponsorumuz Z-Etüt başta olmak üzere katılımcı firmalara katkılarından dolayı teşekkür ediyoruz. Ayrıca Maden Jeologları Derneği, Petrol Jeologları Derneği, Lösev, JMO Kadın Komisyonu da stand açarak kurultayda yer aldı.

Kurultay 72

İmtiyaz Sahibi: TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası adını Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: 72. TJK adına Hasan Sözbilir
Yazı İşleri Müdürü: İlhan Ulusoy

Yayın Kurulu: Ökmen Sümer, Çiğdem Tepe, Mustafa Softa
Teknik Hazırlık: Fark Digital

Muhabirler: Nisanur Satır, Dilara Atak, Selin Demircioğlu, Rüveyda Parlak, Bahadır Temiz

Bu gazetede yer alan yazı ve fotoğraflar emeğe saygı çerçevesinde kaynağı açık bir şekilde gösterilmek kaydıyla serbestçe kullanılabilir...